

Vraag v/d week

Aan Wouter den Haan, hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam.

Wat betekent de val van het kabinet voor de Nederlandse economie?

Als er een langetermijnplan is voor de Nederlandse economie, dan heeft de kabinetscrisis alleen kortetermijneffecten. Maar het is ook mogelijk dat er meerdere groeipaden zijn, bijvoorbeeld één met hogere groei, lagere werkloosheid en lagere overheidsschuld, en één met lagere groei, hogere werkloosheid en hogere overheidsschuld. Dit kan zelfs als de fundamentele eigenschappen van de economie, zoals de niveaus voor overheidsuitgaven en arbeidsparticipatie, hetzelfde zijn. De ervaring leert dat het niet gemakkelijk is om van het ene naar het andere groeipad te gaan. Dit is anders als een economie tussen de twee trajecten komt te zitten, bijvoorbeeld door een recessie. Dan kan de economie naar beide langetermijntrajecten toegroeien. In zo'n situatie zijn verwachtingen zelfvervullend. De kabinetscrisis kan dus schade op lange termijn veroorzaken als daardoor Nederlandse huishoudens en ondernemers pessimistischer worden. De kans daarop groot als de drie kernpunten van deze kabinetscrisis, Balkenende, Bos en Verhagen, een prominente rol blijven spelen. Het kan nog erger. Door uitstel van de nodige maatregelen kan de Nederlandse economie te dicht bij het ongunstige langetermijntraject komen. Dan helpen positieve verwachtingen niet meer en is het gunstige traject onbereikbaar, in ieder geval niet zonder een veel drastischer pakket maatregelen.

Werkweek

De Engelse wetgeving heeft zich toen ook met de werktijden bemoeid en in 1847 werd de wet aangenomen, waarbij de werktijd voor vrouwen en kinderen tot 60 uur per week werd beperkt, "Ten Hours Act", welk aantal uren in 1875 bij de wet tot 56½ werd verminderd. De geleidelijke vermindering van den werktijd in de Engelse katoenfabrieken van 60 uren in 1850 tot 55½ uur in 1919 loopt dus over een tijdvak van bijna 70 jaar en de industrie heeft ruimschoots tijd gehad om zich aan dezen verminderden werktijd aan te passen. In die 70 jaren is de techniek zeer verbeterd en men kan gerust aannemen, dat niettegenstaande de geleidelijke inkrimping van werktijden de productiekosten geregeld lager zijn geworden. Met de plotselinge vermindering van 55½ op 48 uur is dit echter geenszins het geval, daar hier- tegenover geen enkele verbetering in de techniek staat.

Gelderman, J. (1922) Het 11e internationale Katoencongres en de 8-urige werkdag. *ESB*, 7(345), 692-694

ESB-Top 10

OESO-landen met het hoogste aantal breedbandverbindingen per honderd inwoners.

1	Nederland	38,1
2	Denemarken	37,0
3	Noorwegen	34,5
4	Zwitserland	33,8
5	Zuid-Korea	32,8
6	IJsland	32,8
7	Zweden	31,6
8	Luxemburg	31,3
9	Finland	29,7
10	Canada	29,7

Bron: OESO

Colofon

ESB signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie.

Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

ESB-redactie

Hoofdredacteur: Albert Jolink
Redacteuren: Mark Dijkstra, Gelijk Werner
Redactiemedewerker: Roxanne Korhals
Bureau redactie: De Twee Hanen v.o.f.
Redactiesecretariaat: Carla van der Meulen
Uitgever: Roel Langelaar

Commissie van Redactie

P. Kooreman, W.T.M. Molle (voorzitter),
E.J.J. Schenk, L.L.G. Soete, C.N. Teulings,
H.A.A. Verbon, H. Verbruggen

Redactieadres

Postbus 20025
2500 EA Den Haag
tel. (070) 378 92 37
fax (070) 799 98 40
esb@sdu.nl
www.esbonline.nl

Kopij

Auteursaanwijzingen staan op internet:
www.esbonline.nl. Gelieve kopij elektronisch
aan te leveren op het redactieadres.

Abonnementen

Sdu Klantenservice, Postbus 20014,
2500 EA Den Haag, tel. (070) 378 98 80,
fax (070) 378 97 83, sdu@sdu.nl. Tarieven
voor Nederland en België incl. btw: bedrijven
en instellingen € 259,70, particulieren
€ 126,14, studenten € 29,15.

Losse nummers

€ 8,53 incl. btw en portokosten.
Losse nummers van ESB zijn te
bestellen via Sdu Klantenservice,
tel. (070) 378 98 80, fax (070) 378 97 83,
sdu@sdu.nl.
ESB verschijnt ook online (www.esbonline.nl).

Advertentieverkoop

Product- en Personeelsadvertenties:
Soenith Chaturi, tel. (070) 378 07 04,
fax (070) 799 98 79.
E-mail: s.chaturi@sdu.nl

Basisvormgeving en artdirection: Fliinc.Design
Opmaak: Jacques van Schie
Illustratie: Fotolia / Mike Avlas, Kevin Jarratt
Cartoon: Roger Klaassen
Foto's: Arenda Oomen,
Hollandse Hoogte / Elmer van der Marel
Druk: DeltaHage
ISSN 0013-0583

ESB is een uitgave van Sdu Uitgevers.
ECORYS Nederland BV is houder van de merk-
naam ESB (Economisch Statistische Berichten).
ESB werkt samen met de Koninklijke Vereniging
voor de Staathuishoudkunde.

HO
PRINT

Sdu UITGEVERS

Roger Klaassen
Van Zantem

